

ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS SVEIKATOS CENTRO 2026-2028 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilalės rajono savivaldybės sveikatos centro 2026-2028 metų Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – įgyvendinti pokyčius naikinant įvairias korupcijos apraiškas, nuosekliai ir kompleksiskai formuoti korupcijai atsparią aplinką Šilalės rajono savivaldybės sveikatos centre (toliau – Sveikatos centras).

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gegužės 3 d. nutarimu Nr. 324 „Dėl 2022-2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausymais koordinatoriaus paskyrimo ir 2022-2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausymais įgyvendinimo 2023-2025 metų plano patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 30d. įsakymu Nr. 2-214 „Dėl Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30d. įsakymo Nr. 2-246 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ pakeitimo, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

3. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose įstatymuose apibrėžtas sąvokas.

4. Programa įgyvendinama vykdant Šilalės rajono savivaldybės sveikatos centro 2026-2028 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – priemonių planas).

5. Programos priemonės nuosekliai siejamos su socialiniu ekonominiu, sveikatos sistemos valdymo problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves bei viešąjį interesą.

6. Programa įgyvendinama sėkmingai, jei Programos iškeltiems uždaviniams įgyvendinti aktyviai dalyvauja visuomenė, įstaiga organizuoja anketinę pacientų apklausą.

7. Šilalės rajono savivaldybės sveikatos centro korupcijos prevencijos programos tikslas – kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir vešesnės Šilalės rajono savivaldybės sveikatos centro darbuotojų veiklos užtikrinimas.

8. Neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas.

9. Korupcijos prevencija Šilalės rajono savivaldybės sveikatos centre – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat, poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, neteisėtų pinigų iš juridinių ar fizinių asmenų priėmimo, atliekant savo tiesiogines pareigas, privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų neteisėto, nepagrįsto gavimo ir panaudojimo prevencija Šilalės rajono savivaldybės sveikatos centre – galimų PSDF lėšų neteisėto, nepagrįsto panaudojimo priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant prevencijos programos vykdymo priemonių planą.

II SKYRIUS KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ ANALIZĖ

10. Korupcijai išlikti padeda pacientų manymas, kad neoficialūs mokėjimai (kyšiai) pagerins paslaugų bei bendravimo su medikais kokybę.

11. Einamuoju metu STT atlieka eilę ikiteisminių tyrimų keliasdešimčiai asmens sveikatos priežiūros specialistų dėl jiems pareikštų įtarimų kyšininkaujant.

12. STT vertinimu, šiuo metu aktualios šios korupcijos rizikos sveikatos priežiūros srityje:

12.1. teisinis reglamentavimas neaiškiai reguliuoja mokamų ir nemokamų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo apimtį ir tvarką;

12.2. paplitęs sveikatos priežiūros specialistų darbas valstybės ir savivaldybių įstaigose bei privačiose sveikatos priežiūros įstaigose kelia galimo pasinaudojimo tarnybine padėtimi riziką, tikslingai nukreipiant pacientus iš valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – ASPĮ) į privačias įstaigas, siekiant asmeninės finansinės naudos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) lėšų;

12.3. planuojant ir įgyvendinant Europos Sąjungos fondų lėšomis finansuojamus projektus brangiems medicinos prietaisams įsigyti, susijusiam juridiniam asmeniui sudaromos išskirtinės sąlygos dalyvauti viešajame pirkime, taip galimai siekiant nepagrįstai padidinti prietaiso kainą ir įsisavinti bei pasidalyti kuo didesnę finansuojamų lėšų dalį;

12.4. neskiriamas pakankamas dėmesys medicinos priemonių (prietaisų) gamintojų ir platintojų bendradarbiavimo su sveikatos priežiūros specialistais ir ASPĮ skaidrinimui.

13. Pagal STT atliktas sveikatos priežiūros sistemos problemiško sričių analizės, problemišiausiomis išlieka:

13.1 viešieji pirkimai;

13.2 paramos teikimas ir gavimas – parama grįsti santykiai yra rizikingi korupcijos pobūdžiu;

13.3. asmenų registravimo į asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eilės ir šių eilių valdymas.

14. Valstybės kontrolė ataskaitoje (2018 m. rugsėjo 28 d. atliktas sisteminis asmens sveikatos priežiūros kokybės auditas Nr. VA-2018-P-9-3-9) atkreipė dėmesį į tai, kad apmokėjimas už paslaugas nėra susietas su suteiktos paslaugos kokybe. Pagrindinis trūkumas yra tas, kad gydymo įstaigos neturi ekonominio suinteresuotumo gerinti gyventojų sveikatą, nes kuo daugiau sergančių žmonių, tuo daugiau apmokamų apsilankymų, įvairių tyrimų ir procedūrų. Tai didina neteisėtų susitarimų tarp medikų ir pacientų, siekiant pagreitinti reikalingų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo terminus, tikimybę, atsiranda prielaidos neoficialiems mokėjimams.

III SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

15. Programos strateginis tikslas – sumažinti korupcijos mastą, padidinti skaidrumą, mažinti ir šalinti korupcijos pasireiškimo prielaidas Sveikatos centre.

16. Programos tikslai:

16.1. įdiegti bendrus elgesio standartus;

16.2. didinti Sveikatos centro darbuotojų ir pacientų antikorupcinį sąmoningumą, netoleranciją korupcijai ir skatinti juos veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruojant korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio;

16.3. vykdyti atvirą ir aiškią komunikaciją, deklaruojant netoleranciją korupcijai ir formuojant skaidrios ir atviros įstaigos įvaizdį;

16.4. siekti skaidrumo, efektyvumo viešųjų pirkimų srityje bei užtikrinti pagrindinį viešųjų pirkimų tikslą – racionaliai naudoti skirtas lėšas.

17. Uždaviniai Programos tikslams pasiekti:

17.1. tobulinti antikorupcinę aplinką ir valdyti interesų konfliktus;

17.3. didinti Sveikatos centro veiklos viešumą ir atskaitingumą visuomenei;

17.4. ugdyti darbuotojų patikimumą, lojalumą, sąžiningumą;

17.5. motyvuoti visuomenę elgtis sąžiningai, pranešti apie korupciją;

17.6. didinti viešųjų pirkimų vykdymo Sveikatos centre skaidrumą;

17.7. teikti informaciją pacientams;

17.8. informuoti apie galimas korupcines veikas ir nustatytus korupcijos Sveikatos centre atvejus;

17.9. bendradarbiauti korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais.

18. Įgyvendinus priemones tikimasi, kad bus pasiekti ne tik strateginio tikslo įgyvendinimo rodikliai, bet bus aktyviau kuriama antikorupcinė aplinka, padidės darbuotojų, pacientų nepakantumas korupcijai, pagerės pacientų ir gydytojų bendravimo kultūra. Identifikuojant galimas pasireiškimo tikimybės rizikas bus optimizuoti administraciniai procesai, nustatytos aiškos vidinės tvarkos, sudarytos sąlygos vidiniais kanalais pateikti informaciją apie galimas korupcinio pobūdžio veikas tiek pacientams, tiek darbuotojams.

19. Programos ir kontrolės veiklos rezultatai turi būti vertinami vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:

19.1. įvykdytų veiksmų įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičius;

19.2. neįvykdytų veiksmų įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičius;

19.3. veiksmų įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimas nustatytais terminais;

19.4. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytį;

19.5. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;

19.6. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį.

20. Kiekviena konkreti Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonė vertinama pagal Programos įgyvendinimo priemonių plane nustatytus vertinimo kriterijus.

IV SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, ATSKAITOMYBĖ IR FINANSAVIMAS

21. Programos uždaviniams įgyvendinti kiekvienais metais sudaromas programos įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato uždavinius, tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios Programos dalis.

22. Siekiant pažangos, reguliariai vykdyti priskirtų priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą:

22.1. atsižvelgdami į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos priemonių plane numatytų priemonių vykdymui, atsakingieji vykdytojai turi teisę už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Sveikatos centre atsakingam asmeniui teikti motyvuotus pasiūlymus dėl priemonių plane priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis, ar racionalesnėmis priemonėmis, siūlydami alternatyvias priemones, skirtas korupcijos rizikai sumažinti;

22.2. už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Sveikatos centre atsakingas asmuo turi teisę teikti motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų numatytų priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuodami jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus;

22.3. pasibaigus kalendoriniams metams, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Sveikatos centre atsakingas asmuo, vertina už priemonių vykdymą atsakingų asmenų pateiktą informaciją apie priemonių plane numatytų priemonių vykdymo eigą bei veiksmingumą ir prireikus ima šalinti nustatytas kliūtis ir problemas, dėl kurių gali būti nepasiekti priemonių plano tikslai ir uždaviniai, laiku neįvykdytos numatytos priemonės.

23. Už konkrečių priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Sveikatos centro vadovas, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Sveikatos centre atsakingas asmuo, bei priemonių atsakingieji vykdytojai.

24. Apie priemonių plane numatytų priemonių vykdymo eigą ir (ar) įgyvendinimą, priežastis, dėl kurių priemonė nebuvo ar negali būti įgyvendinta laiku, Sveikatos centro vadovas, pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip iki vasario 1 d. raštu informuoja Sveikatos apsaugos ministeriją.

25. Priemonių plano vykdytojų pasiekta pažanga vertinama pagal priemonių plane nurodytus siektinus rezultatus ir jų rodiklius.

26. Informacija, susijusi su Programa ir jos įgyvendinimu, skelbiama Sveikatos centro interneto tinklapyje.

27. Programa vykdoma Sveikatos centro lėšomis.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

29. Ši Programa įsigalioja kitą dieną po paskelbimo. Programa skelbiama Sveikatos centro interneto tinklalapyje.
